

Ca-Nostra

* * * ANY SEGON, NÚM. 64 * * * SETMANARI POPULAR * * * INCA, 12 DE DECEMBRE DE 1908 * * *

LA MUJER Y LA PRENSA

Nos es arribat aquest llibret de la Biblioteca de *La Paz Social*, y, tot admirantlo, no podem resistir a traduirne aquest bocinet, guarnintlo d'alguns comentaris.

«Acció de la dona contra la mala Prempsa.» P'els nostros carrers hi vessa escandalosament la *pornografia*. Els *kioscos* mostren amb descaro tota la grossera poca-vergonya dels seus periòdichs, follets y novel·les il·lustrades. Dins ses vidrieres l'insultant desenfreiment de les postals y de les cubertes dels llibres ultra-modernistes está patent a la vista de tothom.

Els diaris irreligiosos y anticlericals se veuen en mans de la major part dels joves estudiants; el periòdich socialista es cercat p'els obrers; els setmanaris pudents, calumniadors, o escandalosos (com el *Perdut y los Sucesos*) son ensaborits amb malsana curiositat y complacència, no sols p'els pobres ignorants, sinó p'els rics qui pretenen d'il·lustrats. . . .

A cada carrer, dins els cafés, els tavernutxos y els *cassinos*; per les Estacions, per bazars, botiguetes y tallers, la *Prempsa*, un dia y un altre dia, a totes hores, degota el seu pus y el seu verí. . . .

Devant aquesta abrusadora invasió de *llettra impresa*. . . . ¿Qué es lo que hi ha que fer?

L'immensa extensió del camp, ahont es forsa treballar, ¿enrampará els brassos a causa de la meteixa immensitat. . . . ?

Si cada dona, cristiana y de bon seny, treballa lo que puga en son redol, l'empresa no es difícil. Reflexionem.

Lo primer que cada dona hauria de fer es demostrar el seu disgust y desagrado sempre que veji al *inimich*; y axò noblement, sens empegahirse ni tampoch mostrarse agressiva.

Si quatre o cinc senyores, de ses que compren a una meteixa tenda, fan sols una demostració de disgust, quant demunt el taulell veuen un setmanari indecorós. . . . ¡Vaja si l'amagará es senyó des despatx! ¿No ha renyat o enjagat may un dependent porque no servia bé als parroquians?

Y si el mal periòdich o l'estampa indecent se troba en mans d'un inferior, ¿no será bõ de ferli entendre el mal que de sa lectura o contemplació li pot sobre venir?

Quina dona no ha tengut ocasió d'atrapar en mans de sos fills o filles una postal verdosa, molt sovint obscena, o d'enterarse de les

impietats d'algun diari? En cas d'uptós que demanin consej a qui los ne pot donar.

Es bõ de sabrer quines son les cases y llibreters que serveixen els mals periòdichs; y doncs, bé: si cap dona catòlica comprás res absolutament (en que fos una doctrina) en aquelles cases, y tengués la Santa y coratjosa voluntat de dir clar el motiu del seu re-
traiement, no faltaria al seu dever de confessar les nosres creencies; però si totes les dones que volen cumplir cristianament aquell noble dever no se acovardassin, veuríem com les coses mudarién aviat, puis els anuncis de les obres y estampes y comèdies immorals sols apareixerien en los mals periòdichs. Les persones catòliques, no sols no haurien d'anunciar cap acte religiós, sinó que s'haurien de proposar no favorir en res als qui directe o indirectament fan gala de ser *despreocupats* en matèries de Relligió; ¡ja veuríem com los feririen a n-es viu tot just quant minvassin ses entrades en es calaix de ses imprentes.

Y ¿Qué en dirém d'aquestes *esqueles* que solen apareixer, entremitx de tota casta de *gacettes* y de anuncis d'espectacles immorals del tot? ¡Pobre creu endolada dreta par demunt l'avis d'un rosari de mort o del seu funeral! ¡Cuantes vegades en sa meteixa fulla surt un article que se riu de la vida eterna, ecalant un baf de materialisme, o ridiculisant als sacerdots!

A la *Prempsa* impiament desinvolta; a la hipòcrita; a l'especuladora que ho barretja tot, amb una paraula: a la que no es tota de Cristo, tenim obligació de restarli suscripció y lectors, diners e influencia, usant de tots els medis que'l zel cristiá nos dicti per escapsarli, ja que es impossible tayarli, ses ales.

D'una part veim en la mala *Prempsa* la confusió d'idees, el vil interés, la mentida, tota la manya y forsa que donen cinch, deu o vint duros mensuals pera defensar totes les causes y empreses, en que sien immorals. . . . anuncis d'espectacles y divertiments de mal gènere, . . . d'exploacions, usuráries, de paranyes per l'inexperta juvintut, etz. etz.

De l'altra part la bona *Prempsa* assegurada en la fé, el sacrifici y la confiança en Deu, se veu desamparada per molts dels qui tenen el sagrat dever de protegirla, passant per demunt ses diferencies de criteri que, en coses accidentals separen als catòlichs.

¡Dones cristianes! Mirau pels vostros fills, procurant que se nodresquen en la *Prempsa* patrocínada p'el Papa, els Bisbes y els Rec-

tors: y guarda vos dels periodistes que *agraeixen* a Deu el dó que'ls ha consedit de sabre escriure, . . . escupint al cèl y mascarant l'innocencia de la juvintut.

UN CATÓLIC RANCL

CÁNTICH Á MARÍA

(IMITACIÓ DEL «CANT DEL ORFE»

DE MOSEN J. VERDAGUER)

Deu vos salve, Regina del cel;
Deu vos salve, oh Verge María!
Deu vos salve, vos dich nit y dia,
com un jorn vos digué Gabriel.

Cap a Vos s'encaminan mos passos,
cap á Vos sempre vola'l meu cor;
Mare mia, si obriu vostres braços
s'ondolceix de mon ànima'l plor.

Deu vos salve, coloma sens fel;
Deu vos salve, consol de la terra,
Ancla d'or ahon l'home s'aferra
quan plorant afligit guayta al Cel.

Vostre Nom es la bresca melosa
que tastaren mos somnis d'infant:
¡oh María! acostaula amorosa
a mos llavis en l'últim instant.

JOSEPH MÀS CASANOVAS.

¡LOS DESPRECIEN!

S'escena es a una botiga de fusté.

—¿Qué tal mestre Francesc, com va sa feina?—pregunta un jove missé qu'es acabada sa carrera fa pocs dies, y que tot desenfaiat va a matá es poi a sa fusteria.

—Y com ha d'anar, tal y quina, sa llenya de cada dia més cara, y es senyors amb pocs dotbés gastadors ferm.

—Y que hi ha que fer, mestre, els temps son axí com venen.

Y aquell jove ànima, conorta, parla de mil coses alegres a mestre Francesc, y li espaya s'esperit fentli destriá horitzons de rosa y dies de tranquilat.

De prompte s'atura, y ficsantse amb un periòdich que veu demunt ura cadira, diu:

—Hola, vet-aquí un bon diari, ¿que'l vos duen cada dia?

—Si senyor, respon el fusté.

—Es folletí, vos deu agradá ferm, . . . que no lletgireu s'articlet de fondo de s'altre dia?

Era bo, a tot serhó.

Mestre Francesc fa un poc s'ermús abans de contestar.

—Sí, uns dies el lletgesc jo, pero casi sempre el sol lletgí sa nina, na Juan'Ayna. ... ja ella si que li agrada sa noveleta!

—Y a vos no?

—¡Ps. vol que li diga!

—¿Que? ... digau. ... digau, insisteix el jove compreguent que mestre Francesc calla qualque cosa important.

Y aquest animat quant veu sa cara franca des missé, s'atreveix a conversá, encara que molt a poc a poc.

—Sa veritat, ... li vuy esser franc, ... lo qu'es aquest periòdic no m'interessa una cosa major, mes tost. el desprecia.

—¿No vos interessa? ... y ... perque el despreciau? pregunta tot curiós es missé jove.

Aquell diari, tant bo; tant relligiós; tant ben escrit; tant xistós arreu, arreu; aquell diari tant francament catòlic, ... no l'interessa. ... Aquests menestrals d'avuy en dia están tudats. ... si tudats.

Y el desprecia, primer, perque está escrit en foraster y no l'enten de cap paraula, ... es ve qu'es mallorquí es mal de lletgí ... pero quant está lletgit un sap qu'ha lletgit.

Y es pobre diari estés demunt es banc en mitx d'una plana y un xorrac pareix que tot empagait, va diguent. ... Si a mi, en lloc de dirme *El catòlic* m'anomenassen *Es democrata*, *Es menestral*. ... si no me tocassen tant mans fines, y sortís cap dret de cap a ses botigues y tallers, ... altre cosa seria.

Y, llevó, que per paga, hi ha sovint, sovint uns articles, y uns escrits. ... vet-aquí aquest número, *La unión de los católicos en Alemania*. ... axò deu esser molt bò, pero per mi. ... llevó. ... *El bill de Irlanda*, ni sé qu'es *bill*, ni ahont cau Irlanda, ni s'article m'ho diu. ... més ensá, un cuento que pareix escrit per lletgirlo sa mestre a nes nins de sa costureta *de pa amb oli*, ... allá *Notas de mundo*, que sempre parlen de senyors que van y venen o qu'els han fet cosa grossa. ... Una carta d'un poble que sempre mos diu si una novena, si unes coranta hores. ... per afegitó un parey de punyalades, una crítica a sa policia. ...

—Si, si ja't comprenc, interrompeix es misser. Però aquell menestral posat a conversar continúa tot enardit. ... *Noticias de la localidad* qu'a ningú interessen. ... si son es telegrames. ... política a té qui té, ... un escàndol a nes Congrès. ... un crimen a París. ... un xoque de trens a Chicago. ... y es folletí. ... beneitures den temps de Carlos III. ...

Un moment de silenci, ... una bufada d'embat, y *El catòlic* cau humillat devall es banc. ... mesclat en ses burbayes. ...

—Però bono, y que voldrieu que fos es diari. ... ?

—¿Que fos. ... senzillament, interessant a nes pobres, a nes treballadors. Ses senyores, hi troben ses coranta hores y demés cultos; es polítics, llargs articles que parlen de lo seu; els toreros, massa llargues ressenyes de toros; els banquers, ses cotisacions; els vanitosos, ses ressenyes de festes y d'obres; ... fins els de la meteixa redacció, se donen

bombos. ...; sols s'obrer es qui no té-res que lletgirhi, ni una noticia sobre els preus del salari, ni una miserable crònica sobre qüestions socials, ni dues retxes sobre vagues, sobre condicions des treball, ... en fin. ... qualque cosa nostra, de sa nostra vida. ... Y axò ho diuen tots, ... y encara vol que mos interessin, ... encara vol que no'ls despreciam.

Y axò que diu es fuster, ho diu es ferrer, y es llanterner, y es sabater, y es manobre y es missatge. ...

Es jove misser, quant surt de ca mestre Francesc, capetja fort, y diu:

—Tenen raó, els desprecien, tenen raó.

Per l'arreglo.

B. J. C.

Un amic ens ha enviada aquesta poesia en castellá, suplicantnos la seua inserció, lo que feim gustosos.

¡NO SÉ DECIRTE MÁS!

Cuando todos te aclaman

En este día,

Yo no sé qué decirte,

Virgen María,

Si en busca de armonías

E inspiraciones,

No penetro del cielo

por las mansiones.

Mas de tu luz excelsa

Son los raudales

Dicha que no resisten

Ojos mortales;

Por eso humildemente

Plego las alas

Y miro en estos valles

Y ... ¿a quién te igualas?

Eres Madre, eres Virgen

Y eres ... ¿qué eres?

La más santa y hermosa

De las mujeres,

Que tiene por corona

De su belleza

La flor inmaculada

De la pureza.

¡Dios te salve, María,

De gracia llena!

Más pura que el capullo

De la azucena;

Más pura que del cielo

Los arboles,

Y de nítidas perlas

Los tornasoles;

Más pura que el aroma

De los azahares;

Y el aire que perfuman

Los tomillares;

Más pura que las flores

De la ribera

Y que las alboradas

De primavera;

Que los puros cambiantes

De los cristales

Y de las puras fuentes

Los manantiales;

Que la primera rosa

Que Eva admirara

Y que el rayo primero

Que le alumbrara;

Más pura que la estrella

Que anuncia el día

Y más pura que el cielo

De Andalucía;

Más pura que los soles

Y que la luna:

Los astros tienen manchas

Y tú ninguna;

Más pura que la nieve

de la montaña

Y los áureos reflejos

En que se baña;

Más pura que las luces

Y los colores

De mariposas, iris,

Cielos y flores;

Más pura que ... más pura

Que Tú no hay nada ...

¡Solo Dios, por quien eres

INMACULADA!

MARIANO ARENILLAS SÁINZ.

Converses

de foganya

—Abdón, diven que demá s'han d'encantar els solars del desaparecut Matadero y Oratori del Hospital?

—Així ho diven Senen. Però jo no hi voldria posarhi posta per molt que'm donassen a n-el solar qu'era del Oratori.

—Y perque això?

—Per una raó ben senzilla, l'Oratori que hi havia era fet de llimosnes del poble, que les doná per tenir un temple pel servici espiritual de les ànimes dels malalts. Y si tot lo consagrat al cultu catòlic públic perteneix a la Iglesia, fins aquelles joyes que les cases bones fan y les s'entornen per custodiarles: ¿com no ho havia d'esser un Oratori qu'estava consagrat al cultu catòlic y a n-el servici d'aquesta feligresia d'Inca? No hi ha que duptarho qu'era propietat de la Iglesia y en conseqüencia ho es el seu solar.

—¿Y no tens altres raons per demostrar que dit Oratori perteneix a la Iglesia?

—Trobes que no basten? ... Però encara n'hi ha més per provar que la Iglesia tenia plé domini demunt l'Oratori y els seus objectes. Després que l'imatge del Sant-Crist hi suá per espay de tres dies, fonc traslladada a la Parroquia, sens que consí a l'acta de la traslació que hi hagués cessió de part de l'Ajuntament, de dita imatge a la Parroquia. Prova de que la Iglesia en comandava en absolut.

—Ell per aplicar aquestes raons no hi ha necessitat que vajes tant lluny. Mon pare m'ho contá moltes vegades. Ell encara fou a temps a veure dins l'Oratori del Hospital una partida de Sants Crists que'ls antics gremis y germandats duyen a les processons de Setmana Santa, y que foren traslladats a temps seu a la Parroquia, com a cosa de la Iglesia. Més tart varen esser repartits a altres iglesies de Mallorca, y que segons deya, el del nostre Cementeri y el de Santa Magdalena del Puig d'Inca, son dels que hi havia a l'Hospital.

—Ho veus Senen, com vens a les meues.

—No venc a les teues, Abdón; joestic a lo meteix de que'l trast perteneix a la vila. Mira: sia així com sia del seu origen primitiu y del cultu celebrat dins tal Oratori, l'Ajuntament d'Inca ja fa estona que hu poseeix, y com a seu hi posá el pes de canyom, com a seu heu arrendá per ferhi balls escandalosos, comedís, títeres, etz. etz.

Si algun temps va perteneix a la Iglesia,

ara ja deu haver prescrit el seu domini.
 —Per desgracia es vé que s'en apoderá sense protesta de ningú, y se tomá l'Oratori sense que ningú obrís la boca, encara que'n desagrado del poble. Si ha prescrit o no el seu domini no heu aclarirem jo y tú que som llegs en la materia. Però si que te diré que la propietat no prescriu may, sobretot devant Deu, y així es qu'un fill té obligació de restituir lo que robá son pare o'l seu resabi.
 —Si que'n toques de punts *oblicuos*, que fan cloclejar.
 —Per lo meteix, Senen, no voldria dir dita a n-aquesta subasta. Sempre me parexeria que tendria una cosa injusta, encara que jo no hauria fet el pecat.
 —Que no veus Abdón, que si qualcú sent nostra conversa se riurá de nostra senzillesa.
 —Ja hu sé. Però n'hi haurá d'altres que dirán que tocám punts fondos.
 —Jo si que'n tenc una de són fonda. Bona nit!
 —Bona nit...

Inca, 11 Decembre, 1908.

Escapulons

DIARI TELEFÓNIC.—El ministre de Comunicacions d'Italia ha autorisat la publicació d'un diari telefònic.

Se titula el *Arald telefònic* y no s'imprimiran ni se vendrán els nombres.

El *Arald telefònic* serà telefonat a n-els subscriptors, que tendrán cada un d'ells, fil especial pera comunicar-se ab la Redacció.

A distintes hores fixes se comunicarán circularment les notícies importants.

Una combinació ingeniosa permetrá que una sola persona llegint en veu alta, comuniqui a tots els subscriptors, accionant a una vegada tots els micròfons molt sensibles, colocats al seu entorn.

Sembla que aquest periòdic comensarà a funcionar abans d'un any.

BISBE DE BARCELONA?—Llegim en Paris confreres, la noticia qu'ha sortit ja pera Roma la proposta feta pel Govern a S. S. del Bisbe de Vich, Dr. Torras y Bages, pera'l bisbat de Barcelona.

PRENEMNE NOTA.—Llegim: «El ministre de la Governació ha rebut un informe de l'Institut de Reformes Socials, demostratiu de que, desde que s'ha implantat el tancament de tavernes y establiments per l'estil, ha disminuït en un dos per cent el nombre d'accidents de treball els dilluns.»

No necessita comentaris.

TRIOMF ELECTORAL.—Els catòlics austríacs acaben de guanyar un nou y brillant triomf. L'ocasió l'han donada les eleccions pera la Dieta de l'Austria Inferior.

Els socialistes no han perdonat medi pera fer surar la seva llista; més una propaganda electoral intensa, exercida pels catòlics per medi dels Circols d'estudis, fundats per aquests, pera l'educació cívica de les classes populars, es estat coronada per l'èxit més falaguer.

Les xifres canten:
 Viena devia elegir 48 diputats; doncs bé: 43 dels proclamats, perteneixen al partit social cristià. Els districtes rurals n'havien d'elegir 10; 9 d'ells, son també catòlics.

Aquest triomf no es sinó consecuencia del zel desinteressat ab que'l quefe de dita agrupació, Carles Luager, y sos amics han treballat en favor de les classes populars.

MOVIMENT CATÓLIC.—S'ha inaugurat a Madrid un nou Institut Catòlic de Arts y Industries, que está destinat especialment a informar gratuïtament a la joventut obrera ab ensenyances teòriques y pràctiques. Tant hermosa obra, es deguda a la iniciativa dels ínclits fills de Sant Ignaci de Loyola.

EL CATOLICISME SOCIAL A NAVARRA.—Totes les societats agrícoles están organiscades en cinc grans federacions, que radiquen a n-els cinc districtes de Aoiz, Estella, Pamplona, Tafalla y Tudela; donant el resultat de 189 societats agraries pera 648 pobles, fundades totes en el breu transcurs de dos anys, per l'entusiasta clero navarro, sense cap casta de protecció oficial, antes bé, lluytant sempre contra l'usura y el caciquisme polític y econòmic.

A més hi funcionen admirablement moltíssimes mutuales contra incendis y contra la mortalitat del bestiar, cooperatives de consum, de socors mútuos, societats industrials y de mútuo auxili, centres obrers, escoles nocturnes y dominicals y altres institucions consemblants, ab un moviment d'associació tan extraordinari, que no passa dia sense una nova fundació, competint ab Bèlgica en sa rápida y assombrosa evolució social.

UN TELEGRAMA.—El «Comité de Defensa Social» de Barcelona ha acursat el següent:

«Segismundo Moret, diputado á Cortes.—Madrid.—Los católicos españoles lucharán contra su programa de Zaragoza con el mismo entusiasmo y constancia con que nuestros antepasados combatieron en esa heroica ciudad y en toda España hace un siglo á los soldados de la Revolución Francesa, cuyos principios, hoy desacreditados, pretende implantar entre nosotros. Por los buenos españoles recoge el reto de Vucencia á la Nación el Comité de Defensa Social de Barcelona.—El presidente, Luis de Dalmases.—El secretario, Cayetano Pareja.»

A n-aquest telegrama valent y enèrgic seguirá, com es llògic, l'acció més decidida y pràctica.

CAP AL PRECIPICI.—En el Congrés socialista, darrerament celebrat a Marsella, s'han proclamat sense atenuants de cap casta, les doctrines disolvents dels *san patrie*, quin avens no significa altra cosa que la negació completa de les institucions socials y la tornada a n-el salvatjisme ab tot el bagatge de la civilització moderna. Y que aquestes doctrines antipatriòtiques van obrintse desgraciadament pas entre'l poble, com una peste qu'invadeix el cos social, ho comproba'l fet, ocorregut fá pocs dies a Paris, a l'arribada d'un tren de reservistes, que fent chor ab el poble prorrompien a crits ab la consigna socialista: ¡A bas l'armée!

¡Pobre Fransa!

NOTICIA.—Per trobarla interessant, copiam de «La Lectura Dominical» aquesta, que es de satisfacció:

—Las banderas de las diecisiete Repúblicas sudamericanas que han sido bendecidas por Su Santidad en acto conmovedor, á que asistieron los Emmos. Cardenales Vives y Arcevede, diez Obispos americanos y tres españoles, han sido colocadas en la capilla de la Virgen del Pilar, en Zaragoza, como ofrenda de aquellas Repúblicas hispano-cristianas. Las solemnidades con que este acto se verificó entusiasmaron justamente á los muchos millares de almas que le presenciaron.

Esa hermosa manifestación de piedad hacia la patrona de España y de amor á la madre patria será un hermoso lazo de unión que una cada vez más á nuestras antiguas colonias con la que fué su metrópoli.

Noves d'Inca

—Ab gran solemnitat se celebrá dimars passat la festa de la Puríssima a la parroquia. Se cantá a l'ofici la partidura d'en Perosi *Pontificalis* y digué un hermós sermó el Pare Salvá. Hi assistí el Sr. Batle ab la Corporació Municipal, y el Coronell D. Ernest March García ab nombrosa representació de majors.

La processó del capvespre res oferí d'extraordinari, quant no sia la Congregació de filles de María, puis no baxarien de 500 les qu'ab aptitut modesta y religiosa seguien a sa Reyna y Mare.

—Avuy es el dia senyalat per encantarse en pública subasta els solars del Matadero y de l'Oratori del Hospital.

—El metje D. Joan Amer se troba rendit a n-el llit del dolor, víctima de greu malaltia. Molts celebrarien la seua milloransa.

—Les forses del arma de l'infanteria dimars passat solemniscaren la festivitat de la Puríssima, la seua Patrona, ab una missa a Sant Domingo, a quina celebració varen esser invitades les persones mes distingides de la ciutat.

—El dia de la Puríssima a vespre, a Sant Domingo, se fé una espléndida funció ab sermó per un distingit Orador palmesá.

—Com més hem anat avansant els preus dels porcs, a diferencia dels altres anys, son anats més abandonats. Dijous, porcs d'onze arroves, anaven a 9 pessetes y mitja y a 10 els més grossos.

CORRESPONDENCIA

Sr. D. B. J.—Publicam el seu treball, però... francament, quant l'hem tornat lletgir per corretgir les proves, el seu fondo no ens ha acabat d'agradar.

Un catòlic ranci.—Per desgracia son realitats massa veres les que V. estampa en son article. Noltros coneixem dones que combreguen casi cada dia, qu'hem lloc de treballar contra la premsa dolenta, com diu V., elles la tenen entre els seus devocionaris y diven que los agrada per que fa riure. Conexem pares de familia, molts devots, que gasten els seus caudals per pujar un fill a capellá, y consenten que la mala premsa, entri per les seues portes per escandalisar els altres fills. Conexem tendes que passen per catòliques, y heu son ab altres coses.... Conexem sacerdots que no favorexen la premsa dolenta, però se'riven dels seglars que treballen per la bona.... Y així están les coses. Deu hi vulga posarhi remey.

Iran.—El germá del Rey ja'l publicarem?

BOLLETÍ COMERCIAL

Preus que retgiren dijous passat.

Bessó.	el quintá de 00'00 a	73'00
Blat novell.	la cortera de 00'00 a	19'00
Xeixa id.	id. de 00'00 a	19'00
Ordi mallorquí.	id. de 11'75 a	12'00
Ordi foraster.	id. id. a	10'50
Sivada.	id. id. a	09'00
Ídem forastera.	id. id. a	07'00
Faves cuitores.	id. id. a	21'00
Ídem ordinaries.	id. id. a	19'00
Ídem pel bestia.	id. id. a	18'00
Blat de les Indies	id. id. a	13'00
Siurons.	id. de 00'00 a	20'00
Fasols.	id. id. a	30'00
Monjetes de confit	id. id. a	50'00
Ídem blanques.	id. id. a	25'00
Figues seques	el quintá de 09'00 a	11'00
Porcs grassos	s'arrova de 09'50 a	11'00
Safrá	s'unsa de 00'00 a	03'00
Gallines	sa tersa de 00'00 a	00'95

AQUEST SETMANARI SE PUBLICA AB CENSURA ECLESIASTICA.

L'ENDEVINAYRE.

Un astròlec anuncià a Luis XI que la seua estimada, moriria dins vuit dies tot lo més, y efectivament, al cap de la setmana, l'hermosa dama devallà al sepulcre. Gran va esser la pena y la rabia del monarca; y, volguent vengarse del pronòstic, digué a l'endevinayre: «Ja qu'ab tant de acert lletgexes les coses venideres, te demán que'm digues ara meteix si'm resta molt de temps de vida.» El rey havia donades ordres secretes a sos criats, pera que, a una senya seua, tirassen el pobre astròlec per una finestra molt alta del palau.

Vegent l'astròlec la perversa intenció que guiava al monarca, li contestà ab tota serenitat: «Senyor, l'únic que li puc assegurar per ara a V. M., es que la meua mort tindrà lloc tres dies abans que la vostra.» Aquesta resposta va esser un clop de llum pel supersticiós rey, qui no sols va abstenirse de donar la senya convenguda contra l'endevinayre, sino que sempre se cuidà ab interés extraordinari y personal d'ell.

EL RIURE

Diven que'l riure ve d'apercibirse d'algun desorde o contrast. El riure retrata la persona: el riure ab la *a* indica un caràcter mudable y franc; los que gasten la *e* son trists o apàtics: ab la *i* riu la gent senzilla; ab la *o* els valents y generosos; ab la *u* els falsos. Lo riure activa la respiració y la oxidació de la sanc. Convé molt riure, sobretot menjant. La gimnasia que's fa quan un riu d'una manera comprimida, es més saludable qu'un riure desfet.

A una casa aont no's riu, hi naix la terquetat, el rencor, l'engany: inimics del ànima y del cos, sobretot per l'element jove. Convé també que'l mestre fassi riure a n-els nins ab mesura y en temps oportú per llevarlos la tristesa y el cansament. El riure alegre y franc, recupera l'equilibri mental, descansa l'enteniment, cura la neurastenia, engrandeix la voluntat y serveix de medicina en moltes de malalties de l'ànima.

EL PLORAR.

Qualsevol qu'haja lletgit lo anterior, pensarà que si el riure es tant saludable, el plorar deu esser una acció molt perjudicial y s'equivoca de mitx a mitx. El plorar com el riure es ben necessari a la salut del homo. El riure es bo pera prevenir, però quant l'esperit está llagat o afligit no hi val el bálсам del riure, es menester plorar. La gimnasia muscular del plorar es molt consemblant a la del riure y ab ella els pulmons treven les petites partícules d'aire viciat que retenen y el cor s'enforteix. Respecte a l'eficacia espiritual del plorar l'ha pogut observar tothom. Com la pluja d'estiu dissipa els niguls y asserena el cel, axí el plorar asserena l'esperit. Els meteixos que may riven son també els que may ploren. No vos fieu d'un homo axí. Un homo sab riure com cal y sab plorar si ve'l cas, però mirant qu'axò no siga sense motiu, perque llavors es senyal de jugeresa d'esperit.

Dits y... fets

Una vegada, segons conten, un carreter que s'en anava a Ciutat carregat de gallines, mirau quina la se pensà per no pagar el dret de porta. Va arribar a la caseta dels consums y vegent que'l punxa estava distret fent jugar un canet, va donar mitja volta a n-el ca-

rro, posantlo de cara a n-el camí qu'havia fet en so cul a l'entrada de Ciutat. Després va cridar al guarda per preguntarli:

—Ecolti y dispensi, va dir ab bons modos, ¿pagarán dret totes aquestes gallines si al vespre les torn entrar.

—Está clar que sí: tot lo qu'entra paga, venga d'ont venga—Va dir el punxa.

El carreter va fer com qui pensar una estona, se gratà el clotell, y fent com qui pendre una resolució repentina esclama:

—A n-aquest cas no vaig de pagar, torn arrera a ciutat.—y agafant el cabrestell del cavall gira el carro y va entrar la carretada de gallines a ciutat.

VIAJE GRATIS

COMPRANDO A LA ASOMBROSA
LIQUIDACIÓN DE

La Palmera

ahorra todos los gastos de un viaje á Palma.

A precios baratísimos, Telas de hilo, Creas, Madapolanes, Sábanas, Mantelerías, Sedas, Lanas, Pañetes, Franelas, Bánovas, Mantas de cana, Paraguas, Puntilla, Entradores, etc. etc.

Grandes gangas en Pañería y artículos de Invierno.

Calles Cererols 6 | Bolsería 5
frente Cán Canet | al lado farmacia Rey

PALMA DE MALLORCA

La Bona Causa

Llibrería d'en MIQUEL DURÁN

En aquest establiment s'han rebut una partida de coses bones de que tothom deu provehirse d'aquí a cap d'any.

DIETARIS molt ben presentats	1'00
ALMANACH Bailly-Bailliere	1'50
BLOCS ordinariis y religiosos	0'20

També s'ha rebuda una hermosa varietat de cromos propis per felicitar, per Navitat, a n-els parroquians, els carters, barbers, dependents de café, etc. etc.

Ab la felicitació qu'elegirán impresa a 2'50 y 3'00 pessetes cent.

No esperin a derrera hora que llavors tot son pressures y no poden atendre axí com cal. Inca, carrer de Mallorca, 1.

Obra de Actualitat

LA SAGRADA EUCARISTIA

Llibre dedicat a Sa Santitat

PIO X.

PER

MOSSEN PAU MIR Y FERRER

Rector de Porreres.

Se ven en nostra Llibrería a n-el preu de 6 reals. Mallorca, 1, Inca.

MIQUEL FERRAGUT

En son taller de fusteria se fabrica tota classe de mobles desde els més econòmics fins als més valuosos y artísticos.

CONSTRUCCIÓ EN OBRES Y EDIFICIS
Carrer de Mallorca, 64, INCA.

ALMACENES "SAN JOSÉ"

DE

Ignacio Figuerola

BRONDO 7-9-11 ESQUINA BORNE

LENCERIA, LANERIA, GÉNEROS DE PUNTO, BISUTERIA, NOVEDADES SASTRERIA Y CAMISERIA
LA CASA MEJOR SURTIDA,
LA MÁS BARATA.

PRECIO FIJO

Recomanam a n-els nostres amichs y suscriptors l'extens y variat sortit tota classe d'articles per SENYORA que acaba de rebre per aquesta primavera y temporada d'hivern.

LAS MONJAS

Aquesta casa conte també una gran existencia de ROBA BLANCA de fil y cotó totes amplaries, CATIFES, LLENSOLS TOVALLOLES, FLESSADES, COBRELLITS, MANTALARIES BANOVES de color y blanques.

Els articles NEGRES d'aquesta casa no's tornen may lletjos, son garantits.

Casa de confianza que ven a preus molt reduits.

LAS MONJAS

Carlos Alabern

PALMA MALLORCA

Imprenta de
Ca-Nostra

BON GUST * ECONOMIA * PRONTITUT
en tota mena de treballs

Inca—Mallorca 1 y 16—Inca.

CA-NOSTRA

SETMANARI POPULAR.

Preu de suscripció

Un trimestre, una pesseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 20 céntims mensuals, 2'40 l'any.

S'en troben per vendre en el kiosko de Cort.

A les persones que, per fer propaganda, volguessen una regular cantitat d'exemplars, a preus convencionals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.